

μεταφορᾶς τὰ ἰστία, αἱ κῶπαι, οἱ ἵπποι, τὰ πῶ-
 δήλατα καὶ οἱ πόδες μας. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς
 τοῦ Σιρ 'Ροβέρτου Β'λ, εἰς διάστημα χρόνου οὔτε
 μικρότερον πεντήκοντα ἑκατομμυρίων ἐτῶν οὔτε μα-
 κρότερον τοῦ διπλασίου, ὁ ἥλιος θέλει παύσει νὰ
 παρέχη εἰς τὸν πλανήτην μας τὸν ἐλάχιστον ὄρον
 τῆς ἀπαιτουμένης πρὸς συντήρησιν οἴου δῆποτε ἐμ-
 φύγου θερμότητος. Μεταξὺ τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ
 ἀνθρακος καὶ τῆς τοῦ ζωοπαράγου ἠλιακοῦ θάλ-
 πους μεσολαβοῦσι λοιπὸν κατ' ἐλάχιστον ὄρον
 4,995,000 ἐτῶν. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ ἄν-
 θρωπος, ἂν δὲν ἐπέλθῃ τι νεώτερον, φαίνεται προω-
 ρισμένος ν' ἀπολέσῃ πάντα ὅσα κατέκτησε τῇ βοη-
 θείᾳ τῆς καυσίμου ὕλης, τὰ δὲ ζῶα θὰ τὸν ὑπερ-
 βῶσι καὶ πάλιν ἕκαστον εἰς τὸ στοιχεῖόν του, ἀφοῦ
 δύνανται κάλλιον αὐτοῦ νὰ τρέξωσι, νὰ κολυμ-
 βήσωσι καὶ νὰ πετάξωσιν ἄνευ τῆς βοήθειας ἀνθρώ-
 κων».

Σ Χ Ι Ν Ο Υ Σ Σ Α

Ἡ νησίς Σχινοῦσσα, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα πρὸ
 τινος χρόνου κατέστησε γνωστότερον ὁ ἐκ τῆς ἐπι-
 δημίας τῆς χολέρας φόβος, διαδοθείσης ψευδοῦς
 εἰδήσεως εἰς Ἀθήνας ὅτι ἐκεῖ ἐνέσκηψεν ἡ νόσος
 αὕτη, κεῖται πρὸς Μ. τῆς Νάξου, καὶ μεταξὺ
 ταύτης καὶ τῆς Ἀμοργοῦ, μέρος ἀποτελοῦσα ἄθροί-
 σματος αὐτῆς καὶ ἄλλων νησίδων τῆς Ῥακλειᾶς,
 τῶν δύο Κουφονησιῶν (Ἄνω καὶ Κάτω), τῆς Κέ-
 ρου, καὶ Ἀντικέρου. Κεῖται δὲ ἐπ' αὐτῆς τῆς
 ὁδοῦ τῶν ἀτμοπλοίων ἀπὸ Σύρου καὶ Νάξου εἰς
 Ἀμοργόν.

Τὸ ὄνομα τῆς νησίδος προῆλθεν ἐκ τῶν πολλῶν
 ἐπ' αὐτῆς φυομένων σχίνων (*Pistacia lentiscus*),
 διὸ γραπτέον Σχινοῦσσα καὶ ὄχι Σχοινοῦσσα, ὅπερ
 ἐμφαίνει παραγωγὴν ἐκ τῶν σχοίνων τῶν κοινῶς
 βούρλων (*Juncus maritimus*) φυτοῦ πεδινῶν με-
 ρῶν, ἐξ οὗ ἔχουσι τὸ ὄνομα ὁ Σχοινοῦς, Σχοινίτας,
 ὁ Σχοῖνος, Σχοινεύς, Σχοινάτας, καὶ τὸ προσηγο-
 ρικὸν σχοινίον, διότι οἱ ἀρχαῖοι κατεσκευάζον καὶ
 ἐκ σχοίνων ἢ βούρλων σχοινία.

Ἡ νησίς ἀπέχει τῆς μεσημβρινῆς ἄκρας τῆς
 Νάξου 3 μίλια, ἐκ τοῦ λιμένος δὲ τῆς Ἀμοργοῦ
 16. Ἔχει περιφέρειαν 9 μιλίων, ἢ μέτρων 16.668
 καὶ μῆκος μέγιστον 4,600 μέτρων. Οἰκεῖται δέ, ὡς
 καὶ αἱ λοιπαὶ μνημονευθεῖσαι νησίδες, ἀποκλειστι-
 κῶν ὑπὸ Ἀμοργίνων τὸν ἀριθμὸν 110, οἰκούντων
 δύο χωριά τὴν Μεσσαρίαν καὶ τὴν Παναγίαν.

Διοικητικῶς ἡ νησίς ὑπάγεται εἰς τὸν δῆμον
 Ἀμοργοῦ, εἶνε δὲ ὀλόκληρος κτῆμα τῆς ἐν Ἀμορ-
 γῷ Μονῆς Χοζοβιωτίσσης, ἐχούσης ἐτι ἰδιοκτησίαν
 αὐτῆς καὶ τὰς νήσους Κέρον καὶ Ῥακλειάν, καὶ
 τὰς προσκειμένας εἰς τὴν Ἀμοργὸν Γραμπονήσι καὶ
 Νικουριάν.

Ἡ Σχινοῦσσα δὲν ἔχει ἱστορίαν· τὸ ὄνομα αὐτῆς
 μόνον μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Πλινίου. Φαίνεται ὅμως
 ὅτι κατὰ τὴν ἀρχαιότητα κατοικεῖτο, διότι σώζον-
 ται ἐπ' αὐτῆς ἀρχαῖα ἐρείπια, μάλιστα ἐπὶ τοῦ ὕψη-

λοτέρου αὐτῆς βουνοῦ Προφήτου Ἰηλιοῦ, ἔνθα καὶ
 Παληόκαστρον· καὶ τάφοι δὲ ἀρχαῖοι πολλαχοῦ τῆς
 νήσου ἀνευρίσκονται. Ἀλλὰ πλὴν τούτων σώζονται
 ἐτι καὶ νεώτερα κτίσματα, πιθανῶς τῶν Βυζαντινῶν
 ἢ μᾶλλον τῶν Ἑνετικῶν χρόνων.

Τὸ ὄνομα τὸ ξενικὸν τοῦ ἐνὸς κωμιδίου τῆς νή-
 σου Μεσσαριά (Massaria) μαρτυρεῖ, ὅτι ἐπὶ τῶν
 Ἑνετῶν ἦτο τιμᾶριον τοπάρχου τινὸς Ἑνετοῦ, ἐξ
 οὗ πιθανῶς περιῆλθεν ὀλόκληρος εἰς τὴν κυριό-
 τητα τῆς Μονῆς, ἐν τῇ ὁποίᾳ δυστυχῶς δὲν σώζε-
 ται τὸ ἀρχαῖον κτηματολόγιον, ὅπως γνωρίσωμεν
 τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπ' αὐτῆς κυριότητος.

Ἐπὶ τουρκοκρατίας εἰς αὐτὴν, καθὼς καὶ εἰς τὴν
 Κέρον, ἡ Μονὴ διετήρει μόνον ποίμνια, ὡς ἐξάγεται
 ἐξ ἐγγράφου ἐφόρου τῆς παιδείας τῷ 1825, ὅπερ
 ἐδημοσιεύσαμεν ἐν τῇ περὶ τῆς Ἀμοργοῦ μελέτῃ
 ἡμῶν (σελ. 84).

ὑπὸ τῶν ναυτικῶν τῆς Δύσεως γνωρίζομεν ἐκ
 τῶν νησιογραφῶν τοῦ Fr. Piacenza (1688)
 καὶ τοῦ Pasch van Krienen (1771) ἡ νησίς
 ἐκκαλεῖτο Pergola, ἐλέγετο δὲ καὶ Scinussa καὶ
 Fecussa. Ὀλόκληρον δὲ τὸ ἄθροισμα τῶν νήσων
 Isole Leleadi ὑπὸ τοῦ Piacenza. Ἀλλὰ τὸ ὄνο-
 μα τοῦτο δὲν ἀναφέρουσιν οἱ πρὸ αὐτοῦ νησιογράφοι
 Porcacchi (1572) καὶ Boschini (1658).

Περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος
 ἡ Σχινοῦσσα ὑπῆρξε τὸ ὄρμητήριον τῶν φρεβερῶν
 πειρατῶν Μουρτεζᾶ ἐκ Κάσσου, καὶ τοῦ Ἑπτανη-
 σίου Κατραμάδου.

Οἱ ἐν τῇ νήσῳ σήμερον οἰκοῦντες καὶ ἐργαζόμε-
 νοι γεωργοὶ οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐν αὐτῇ ἰδιοκτησίαν.
 Ἐνοικιάζουσι τὰ κτήματα δίδοντες τὸ ἥμισυ εἰς τὴν
 Μονήν, ζῶσιν ὡς εἰλωτες, ἀπομεμονωμένοι, ἄνευ
 σχεδὸν ἐπιμιξίας πρὸς τὰς λοιπὰς νήσους, ἄνευ δι-
 δασκαλίας οἰασδήποτε, στερούμενοι ἐν τῇ ἐργασίᾳ
 αὐτῶν τοῦ θερμοῦ ἐκείνου αἰσθήματος, ὅπερ κινεῖ
 τὸν γεωργὸν πρὸς βελτίωσιν τῆς καλλιέργειας, πρὸς
 αὐξήσιν τῆς δεινροφυτείας, πρὸς παραγωγὴν πλειο-
 τέρου εἰσοδήματος ὅταν ἐργάζεται ἐπὶ ἰδίου κτή-
 ματος. Σήμερον πᾶσα ἡ προσπάθεια τῶν γεωργούν-
 των περιορίζεται εἰς τὸ νὰ προσπορισθῶσι τὰ μέσα
 τῆς ὑπάρξεως, λαμβάνοντες τὸ ἥμισυ τοῦ καρποῦ
 ἢ τῆς παραγωγῆς τῶν ζῶων, δίδοντες τὸ ἕτερον
 ἥμισυ εἰς 5 ἢ 6 καλογήρους πρὸς διατήρησιν Μο-
 νῆς μὴ ἐχούσης λόγον τινὰ ὑπάρξεως σήμερον.

Εἶνε ἀλήθεια, ἣν ὁμολογοῦσι πάντες οἱ ἐπισκε-
 φθέντες τὴν Ἀμοργόν, ὅτι ἂν τὰ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ
 κτήματα τῆς Μονῆς (ἔχει δὲ τὰς εὐφοροτέρας γαίας),
 καὶ αἱ νησίδες Σχινοῦσσα, Κέρος καὶ Ῥακλειᾶ πε-
 ριήροντο εἰς τὴν κτῆσιν τῶν φιλοπόνων καὶ δρα-
 στηρίων Ἀμοργίνων, ἤθελεν ἐπέλθει βελτίωσις τῶν
 τε κτημάτων τῶν νήσων καὶ τῆς τύχης τῶν πτωχῶν
 ἀγροτῶν καταπληκτικῇ, ἐξ οὗ θὰ προέκυπτεν ὠφέ-
 λεια καὶ εἰς τὴν νήσον καὶ εἰς τὸ κράτος πολὺ με-
 γαλειτέρα ἐκείνης, ἣν σήμερον ἔχουσιν.